

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-25>

УДК 338.48:4

ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА ТУРИСТИЧНУ ГАЛУЗЬ КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО РЕГІОНУ

IMPACT OF THE COVID-19 PANDEMIC ON EUROPEAN TOURISM BUSINESS

Пасевич Юрій Васильович

кандидат географічних наук,
Волинський фаховий коледж
Національного університету харчових технологій
ORCID: orcid.org/0000-0001-9886-1148

Стешенко Леся Ігорівна

кандидат економічних наук,
Волинський фаховий коледж
Національного університету харчових технологій
ORCID: orcid.org/0009-0009-0707-7346

Савченко Ірина Анатоліївна

кандидат географічних наук,
Волинський фаховий коледж
Національного університету харчових технологій
ORCID: orcid.org/0000-0002-4431-9342

Pasevych Yuriy, Steshenko Lesia, Savchenko Iryna
Volyn Professional College, National University of Food Technologies

У статті висвітлено особливості впливу пандемії COVID-19 на туристичну галузь країн Європейського регіону. Проаналізовано кількісні та якісні показники, котрі характеризують туристичну галузь країн Європейського регіону з метою виявлення ступеня впливу пандемії. Визначено перелік країн, у структурі туристичних потоків яких відбулися суттєві зміни. Виявлено дві групи країн, структурні показники яких, впродовж пандемії суттєво відрізняються. Виявлено країни із значним скороченням або зростанням показників кількості ночей проведених туристами в закладах розміщення. У процесі розрахунків зроблено акцент на літньому та осінньо-зимовому періодах. Метою такого аналізу було виявлення, на скільки той чи інший туристичний сезон постраждав від пандемії. Аналіз стосується як туристів-резидентів, так і не резидентів. Крім того у статті розраховано та проаналізовано структурні показники кількості ночей проведених туристами в закладах розміщення у більш як 80 регіонах країн Європи, кожен з яких має показники проведених ночей не менше 10 млн на рік. Результатом таких розрахунків є перелік країн де значно зросла або скоротилась частка туристів-резидентів та не резидентів. Такі дослідження дають змогу більш об'єктивно оцінити зміни, які відбулись на туристичному ринку Європейського регіону, зокрема у розумінні того, які регіони та країни найбільше вразила криза. Виявлено, що пандемія COVID-19 є головним, негативним чинником функціонування туристичної галузі ЄС за останні роки. Узагальнено основні заходи від загальноєвропейського до національних рівнів, спрямованих на підтримку туристичної сфери в умовах пандемії.

Ключові слова: туризм, Європейський регіон, заклади розміщення, пандемія COVID-19.

The impact of the COVID-19 pandemic on the tourism business in European region is analysed. The indicators of quantity and quality in order to identify the degree of pandemic impact on European tourism industry are analyzed. Evidently the tourism industry felt a significant negative impact during the pandemic. However, like any process, the pandemic can bring not only negative consequences, but also stimulate positive changes in various areas, which will ultimately bring the tourism sector to a new level of development. The countries which have significant changes of tourist flows are determined. Two groups of countries which tourism structural indicators significantly differ are identified. The countries with significant reduction or increase in the number of tourists accommodations are identified. The summer and autumn-winter tourists periods are taken into account during the calculations. Such analysis was aimed at identifying how much a tourist season has suffered from a pandemic. The calculations apply to both

resident and non-resident tourists. In addition, the structural indicators of tourist accommodations in more than 80 European regions are calculated and analyzed at the article. Each region has indicators of accommodations near 10 million per year. The result of such calculations is the countries list part of resident and non-resident tourists has significantly increased or decreased. Such research allows a more objective assessment of the changes that have taken place in the European tourism market. The regions and the countries have been most affected by the crisis are detected. Each country of the European region has undergone structural changes in the studied processes, and most notably Turkey, France, the Netherlands, Belgium, Germany, Slovenia, Romania, and Ireland. There are a number of countries where such changes are not significant. These include Malta, Norway, Cyprus, and Liechtenstein. The COVID-19 pandemic was identified as a major negative factor of the EU tourism business over the past years. The European and national measures in supporting the tourism sector in a pandemic period are summarized.

Key words: tourism, European region, accommodation facilities, pandemic COVID-19.

Постановка проблеми. Туристична галузь є важливою складовою третинного сектору економіки держав-членів Європейського Союзу. Для низки держав-членів ЄС, зокрема багатьох європейських регіонів та міст, туризм є ключовим сегментом економіки, оскільки забезпечує робочі місця для працездатного населення в регіонах, котрі мають низький економічний потенціал, відсутність альтернативних джерел доходів і низьку зайнятість. Для багатьох держав Європи туризм має особливе значення, зокрема для прибережних країн та віддалених гірських регіонів для яких туристична галузь відіграє домінуючу роль. Інфраструктура, яка створена для туристичних цілей сприяє місцевому та регіональному розвитку, а створені робочі місця, забезпечують зайнятість населення у сільських районах. У структурі зайнятих у туристичній галузі переважає молодь, іммігранти та люди котрі отримують низьку заробітну плату. Саме ці категорії працівників туристичної ланки найбільше постраждали від пандемії.

Разом з цим, з початку пандемії COVID-19 практично всі держави-члени ЄС вдалися до запровадження заходів спрямованих на стимування та обмеження окремих туристичних поїздок. Насамперед такі обмеження стосувалися подорожей, котрі не є суттєвими у контексті прибутковості для країни, що приймають таких туристів. Окрім того, країни-члени ЄС закрили свої кордони та відновили контроль на внутрішньому кордоні в Шенгенській зоні, що було важливою складовою контролю щодо перебування транскордонних мандрівників на карантині. З огляду на це, мільйони громадян ЄС не змогли здійснити подорожі з туристичною метою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Існує велика кількість досліджень присвячених різним аспектам впливу пандемії COVID-19 на туристичну галузь країн світу. Зокрема, Кіш Г. В. [3] аналізує розвиток туристичної галузі під час глобальної пандемії

COVID-19, що кардинально вплинула на всіх гравців туристичного ринку, зокрема, в статті йде мова про питання безпеки та гігієни, підтримка сталого розвитку, а також, використання новітніх інформаційних технологій в туристичній сфері.

Внучко С. та Тимошенко Т. [1] вивчали європейський досвід, українські реалії та розробили рекомендації щодо подолання негативних наслідків пандемії для туристичної галузі України з використанням інструментів соціального діалогу.

Даниленко-Кульчицька В. А. [2] розглянувши вплив пандемії COVID-19 на туристичний ринок світу та України відзначає, що будь-яка криза призводить до появи нових можливостей. В праці проаналізовано основні тенденції впливу пандемії на різні сектори сфери гостинності, які свідчать, що найбільше криза зачепила міжнародний туризм, а найменше – внутрішні подорожі; рекомендовано можливі напрями, за якими розвиватиметься туристична сфера у майбутньому, а саме: підвищення вимог до безпеки подорожей, індивідуалізація туризму, широке використання новітніх інформаційних технологій у туризмі, використання ідей економіки вражень, розширення географії туристичних маршрутів.

Марценюк Л. та Батмангліч К. [4] аналізують вжиті деякими країнами заходи щодо підтримки туристичної сфери під час пандемії COVID-19 та надають рекомендації щодо розробки комплексу заходів для забезпечення стійкості туристичної сфери в умовах посилення карантинних обмежень в Україні.

Постановка завдання. Туризм є основою економіки багатьох держав-членів ЄС. Більше того, чотири з них: Франція, Італія, Іспанія та Німеччина лідирують в Європі за показниками надходжень від туризму. Зважаючи на вищесказане та беручи до уваги важливе значення туристичної галузі для економіки країн ЄС, вважаємо за доцільне проаналізувати кількісні та якісні показники туристичної

галузі з метою виявлення тенденцій впливу пандемії на них.

Виклад основного матеріалу дослідження. Пандемія була головним, негативним чинником функціонування туристичної галузі ЄС за останні роки. Внаслідок обмежень туристичних поїздок, туризм у ЄС та в усьому світі протягом першого кварталу 2020 року фактично зупинився. Туристичні підприємства стикнулися з гострою кризою ліквідності.

За оцінками галузі, втрати доходів на європейському рівні досягли 85% для готелів та ресторанів, 85% для туроператорів та туристичних агентств, 85% для міжміських залізниць, та 90% для круїзів та авіакомпаній. Індустрія подорожей та туризму ЄС заявила про скорочення бронювання на 60–90% у порівнянні з відповідними періодами попередніх років. Криза найбільше вразила малий місцевий туристичний бізнес, який не маючи ліквідності та стикаючись з невизначеністю намагався утриматися на плаву, отримати доступ до фінансування та зберегти своїх співробітників [5].

Загальний стан туристичної галузі країн-членів ЄС значною мірою залежав від термінових заходів та екстреного фінансування, які необхідні для подолання періоду, поки туристичні потоки не відновляться. Разом з цим, багато компаній практично стали банкрутами протягом кількох тижнів або місяців.

У своєму дослідженні ми проаналізували статистичні показники кількості проведених туристами ночей в закладах розміщення різних типів, зокрема до уваги брались готелі, кемпінги, місця короткотривалого перебування, відпочинок у рекреаційних зонах в період пандемії. Такого роду статистика є ключовим показником для аналізу туризму. Також ми здійснили аналіз туристичних потоків за такими основними категоріями відвідувачів: резиденти (громадяни держав) і не резиденти (іноземці). Аналіз такого роду показників дає можливість об'єктивно оцінити ситуацію з туристичними потоками, їх сезонними змінами.

Аналізуючи структурні показники кількості ночей проведених туристами в закладах розміщення країн-членів ЄС (табл. 1) ми виявили певні тенденції, продиктовані динамікою за останні роки. Зокрема, можна виділити дві групи країн, структурні показники яких, впродовж 2019–2020 рр., різняться. Так до країн, де значно зросла частка туристів-нерезидентів можна віднести Данію, Німеччину, Італію,

Польщу, Румунію, Словаччину, Фінляндію та Швецію. Це пояснюється передусім значним інтересом іноземних туристів до вищезгаданих країн, а також частковим послабленням карантинних обмежень в окремі місяці досліджуваного періоду. До країн з тенденцією до значного скорочення частки туристів-нерезидентів відносимо Ліхтенштейн, Ісландію, Словенію, Люксембург, Австрію, Мальту, Грецію, Хорватію та Кіпр. Таку тенденцію можна пояснити значними періодами карантинних обмежень. Країни у структурі яких не відбулось кардинальних змін – Іспанія, Угорщина, а також декілька держав, котрі не є членами ЄС, зокрема Туреччина, Албанія, Північна Македонія.

Характеризуючи показники кількості ночей проведених туристами-не резидентами в закладах розміщення країн-членів ЄС у % до аналогічного періоду попереднього року (табл. 2), помітною тенденцією є те, що найбільше скорочення, в осінньо-зимовий туристичний період (10.2019 – 03.2020 та 10.2020 – 03.2021), характерне для Бельгії, Чехії, Угорщини, Нідерландів, Австрії та Ісландії. Найменші показники скорочення кількості ночей характерні для Ліхтенштейну та Люксембургу, а також для низки країн, котрі не є членами ЄС – Північна Македонія, Албанія, Сербія і Туреччина. Така відмінність пояснюється специфікою та спеціалізацією туризму в цих країнах.

Що стосується літнього туристичного періоду (04.2019 – 09.2019 та 04.2020 – 09.2020) то тут варто відмітити значне скорочення кількості ночей проведених туристами не резидентами в закладах розміщення у Греції, Іспанії, Франції, Угорщині, Фінляндії, Румунії, більше 85%. Порівняно не високі показники скорочення характерні для Люксембургу, Ліхтенштейну та Австрії, від 43,8% до 62,3%.

Аналізуючи показники кількості ночей проведених туристами-резидентами в закладах розміщення країн-членів ЄС у % до аналогічного періоду попереднього року (табл. 3) видно, що для осінньо-зимового туристичного періоду (10.2019 – 03.2020 та 10.2020 – 03.2021) характерним є скорочення показників, особливо в таких країнах ЄС як Німеччина, Угорщина, Словаччина, Словенія та Чехія.

Слід зауважити, що зменшення показників кількості ночей проведених туристами-резидентами є не таким високим як для туристів не резидентів. Це пояснюється високим попитом на туристичні послуги, особливо для країн де у структурі відвідування

Таблиця 1

**Структурні показники кількості ночей проведених туристами
в закладах розміщення країн Європейського регіону (у %)**

	2019		2020		2021	
	Не резиденти	Резиденти	Не резиденти	Резиденти	Не резиденти	Резиденти
Belgium	49,8	50,2	57,2	42,8	66,9	33,1
Bulgaria	64,3	35,7	65,4	34,6		
Czechia	47,7	52,3	58,3	41,7	64,7	35,3
Denmark	37,8	62,2	62,2	37,8	65,5	34,5
Germany	20,5	79,5	57,6	42,4	64,8	35,2
Estonia	62,8	37,2	52,2	47,8	63,5	36,5
Greece	83,6	16,4	63,4	36,6	66,6	33,4
Spain	63,7	36,3	55,9	44,1	65,4	34,6
France	30,5	69,5	52,7	47,3	-	-
Croatia	92,3	7,7	60,2	39,8	63,9	36,1
Italy	50,6	49,4	86,2	13,8	65,1	34,9
Cyprus	94,3	5,7	66,7	33,3	-	-
Latvia	69,9	30,1	63,8	36,2	64,9	35,1
Lithuania	46,3	53,7	56,1	43,9	65,3	34,7
Luxembourg	87,9	12,1	59,4	40,6	64,1	35,9
Hungary	47,5	52,5	56,1	43,9	65,4	34,6
Malta	95,3	4,7	58,3	41,7	63,5	36,5
Netherlands	42,0	58,0	58,1	41,9	65,7	34,3
Austria	71,5	28,5	56,4	43,6	65,1	34,9
Poland	20,0	80,0	60,3	39,7	65,6	34,4
Portugal	66,5	33,5	59,4	40,6	65,1	34,9
Romania	17,7	82,3	59,5	40,5	64,5	35,5
Slovenia	72,1	27,9	53,9	46,1	65,6	34,4
Slovakia	35,2	64,8	57,9	42,1	65,2	34,8
Finland	30,6	69,4	56,3	43,7	64,9	35,3
Sweden	25,3	74,7	60,2	39,8	65,4	34,6
Iceland	87,1	12,9	50,4	49,6	65,9	34,1
Liechtenstein	98,1	1,9	56,6	43,4	63,8	36,2
Norway*	-	-	55,7	44,3	65,4	34,6
United Kingdom*	-	-	51,1	48,9	-	-
Montenegro*	-	-	51,2	48,8	-	-
North Macedonia*	68,6	31,4	57,2	42,8	64,1	35,9
Albania*	-	-	64,7	35,3	61,9	38,1
Serbia*	-	-	57,8	42,2	63,3	36,7
Turkey*	62,9	37,1	58,2	41,8	65,3	34,7

* країни що не є членами ЄС

Джерело: складено авторами на основі [7]

Таблиця 2

**Динаміка показників кількості ночей проведених туристами
не резидентами країн Європейського регіону в закладах розміщення
(у % до аналогічного періоду попереднього року)**

	04.2019 - 09.2019	10.2019 – 03.2020	04.2020 – 09.2020	10.2020 – 03.2021
Belgium	5,4	-8,1	-77,0	-84,8
Bulgaria	-1,9	-3,8	-81,3	-
Czechia	2,1	-6,5	-82,6	-95,3
Denmark	3,8	-6,9	-70,6	-80,5
Germany	2,5	-7,5	-73,0	-78,8
Estonia	5,8	0,3	-78,4	-81,6
Greece	3,6	-4,6	-85,6	-61,7
Spain	-0,3	-9,7	-92,0	-86,8
France	-0,9	-14,5	-96,0	-85,4
Croatia	2,6	-8,6	-71,9	-67,2
Italy	2,7	-8,3	-77,9	-81,1
Cyprus	0,1	-0,1	-91,7	-86,5
Latvia	2,9	-3,1	-70,1	-86,5
Lithuania	11,8	-5,6	-81,9	-80,3
Luxembourg	-1,9	-15,7	-62,3	-39,8
Hungary	1,3	-0,8	-87,4	-90,2
Malta	-1,9	-6,9	-86,2	-84,6
Netherlands	11,1	-0,5	-62,5	-87,0
Austria	4,6	-4,7	-59,9	-91,6
Poland	6,7	-3,9	-74,7	-79,3
Portugal	3,9	-8,0	-86,8	-83,9
Romania	-1,4	-10,6	-92,8	-74,5
Slovenia	4,5	-12,8	-79,8	-85,9
Slovakia	9,6	0,9	-74,0	-91,7
Finland	4,7	-6,1	-88,0	-86,5
Sweden	4,4	-12,4	-80,8	-62,1
Liechtenstein	8,7	11,1	-43,8	-27,1
Norway*	5,4	0,03	-82,2	-74,1
Switzerland*	2,7	-6,6	-75,9	-
United Kingdom*	17,0	10,8	-100	-
Montenegro*	11,9	9,9	-	-
North Macedonia*	5,4	-4,6	-94,6	-58,1
Albania*	-7,5	-8,7	-76,0	39,3
Serbia*	6,6	8,4	-86,7	-55,4
Turkey*	21,7	16,6	-84,0	-35,8

* країни що не є членами ЄС

Джерело: складено авторами на основі [7]

закладів розміщення велику частку займають туристи, котрі проживають в цій же країні.

Разом з цим є низка країн для яких характерним є зростання таких показників – Люксембург, Мальта, Кіпр, Ліхтенштейн та Норвегія.

Щодо динаміки показників літнього туристичного періоду (04.2019 – 09.2019 та 04.2020 – 09.2020) то варто виділити Францію, Іспанію, Грецію, Італію, Угорщину та Чорногорію де кількість проведених ночей значно скоротилася у порівнянні з аналогічним періодом попереднього року. Але є також країни де ситуація з такою динамікою говорить про тенденцію до зростання кількості проведених ночей. Зокрема така ситуація є характерною для Мальти, Словенії та Ліхтенштейну, в яких видно позитивну динаміку. Не значне скорочення структурних показників частки туристів-резидентів у літній туристичний період для більшості країн Європейського регіону, пояснюється внутрішнім попитом, оскільки більшість потенційних туристів лишається у своїх країнах, стимулюючи попит на внутрішньому туристичному ринку.

В цілому варто відмітити відмінність у динаміці показників між осінньо-зимовим та літнім туристичними періодами. Зокрема, можемо говорити про те, що осінньо-зимовий туристичний період зазнав дещо меншого скорочення аніж літній.

У нашому дослідженні з метою більш детального географічного аналізу структурних показників кількості ночей проведених туристами, окрім європейських країн, проаналізовано 85 регіонів з найбільшими показниками загальної кількості проведених ночей. Такого роду аналіз дає можливість оцінити, наскільки в умовах пандемії COVID-19 той чи інший регіон Європи зміг компенсувати значне скорочення кількості туристів.

Як бачимо з статистики, у структурі туристів до аналогічного періоду попереднього року відсутніх структурних змін зазнали регіони Валенсія, Іль-Де-Франс, Овернь-Рона-Альпи, Стокгольм, Пеї-де-ла-Луар, Кранд-Ест, Канарські та Балеарські острови. Для цих регіонів характерним є зменшення частки туристів не резидентів від -2,1% до -7,25%.

Також слід зауважити, що у порівнянні з аналогічним досліджуваним періодом частка туристів не резидентів у загальній структурі значно зросла – від 6,71% до 22,12%. Особливо помітними такі зміни були для низки регіонів та міст Туреччини – Егейський регіон, Стамбул, Денізли, Ақденіз, Анталія, Іспарта, Бурдур від 17,08% до 21,3% та регіонів країн

ЄС – Кельн, Мадрид, Схід Нідерландів, Гелдерланд, Південно-Західний макрорегіон (Польща), Північна Голандія, від 7,47% до 19,88% (табл. 4).

До переліку країн з найвищими показниками росту частки туристів-резидентів у загальній структурі варто віднести регіони Макленбург Передня-Померанія, Літтораль Хорватія, Стокгольм, Бретань, Іль-Де-Франс, Канарські острови, від 5,4% до 12,07%. Найвищі показники скорочення характерні для регіонів Денізли, Будапешт, Анталія, Іспарта, Бурдур (табл. 4).

Також у своєму дослідженні ми проаналізували динаміку структури кількості ночей проведених туристами-резидентами та туристами не резидентами у цілому по регіонах Європейських країн і визначили перелік таких, де було відмічено найбільше зростання. Так у порівнянні з аналогічним періодом попереднього року регіони де значно зросла частка показників кількості проведених ночей туристами-резидентами в основному є регіони Словенії, Німеччини, Бельгії та окремі регіони Туреччини (табл. 5). Що стосується найвищих показників скорочення частки, то вони характерні переважно для Нідерландів, Ірландії та окремих регіонів Туреччини.

Динаміка структури кількості ночей проведених туристами не резидентами показала, що найвищі показники збільшення частки характерні для окремих регіонів Бельгії і найбільше для Туреччини. Натомість найбільше скорочення показників для туристів не резидентів було у окремих регіонах Румунії, Франції, Болгарії та Італії (табл. 6).

Висновки з проведеного дослідження. Отже, з огляду на проведене дослідження показників кількості ночей проведених туристами-резидентами і туристами не резидентами країн Європейського регіону в закладах розміщення, можемо зробити певні висновки. Кожна країна Європейського регіону зазнала структурних змін, а найбільше Туреччина, Франція, Нідерланди, Бельгія, Німеччина, Словенія, Румунія, Ірландія. У структурі кількості ночей проведених туристами, серед туристів-резидентів, найбільше скорочення характерне для регіонів Денізли, Будапешт, Анталія, Іспарта, Бурдур. Найбільше зросли показники у Макленбург Передня-Померанія, Літтораль Хорватія, Стокгольм, Бретань, Іль-Де-Франс, Канарські острови. Особливостями зміни динаміки для осінньо-зимового та літнього туристичних періодів є те, що структурні зміни показників кількості ночей

Таблиця 3

**Динаміка показників кількості ночей проведених туристами-резидентами
країн Європейського регіону в закладах розміщення
(у % до аналогічного періоду попереднього року)**

	04.2019 - 09.2019	10.2019 – 03.2020	04.2020 – 09.2020	10.2020 – 03.2021
Belgium	2,2	-5,0	-41,7	-36,9
Bulgaria	6,5	-2,0	-29,0	-
Czechia	3,4	-2,4	-26,3	-71,6
Denmark	3,9	-7,2	-19,2	-29,5
Germany	5,5	-4,3	-36,2	-66,0
Estonia	5,9	-5,5	-22,2	-3,4
Greece	-2,0	2,4	-60,5	-58,7
Spain	6,6	-8,9	-62,0	-54,0
France	3,7	-4,6	-77,6	-26,1
Croatia	8,4	-2,7	-39,6	-21,9
Italy	1,6	-11,8	-46,7	-44,5
Cyprus	5,9	6,2	-4,2	5,3
Latvia	1,7	-2,1	-25,0	-20,3
Lithuania	10,4	-2,8	-26,0	-46,3
Luxembourg	-1,2	-7,7	-23,8	35,1
Hungary	0,1	-8,1	-45,8	-71,2
Malta	12	10,1	21,7	18,0
Netherlands	4,7	-1,1	-17,5	-26,5
Austria	2,1	-7,2	-26,2	-60,6
Poland	4,4	-4,0	-49	-62,9
Portugal	8,5	-0,4	-48,4	-46,5
Romania	8,8	-10,2	-58,9	-24,1
Slovenia	-4,4	-13,9	56,6	-61,9
Slovakia	16,3	6,4	-40,9	-73,9
Finland	5,0	-1,6	-36,1	-22,1
Sweden	9,1	-2,8	-32,8	-31,3
Liechtenstein	-9,3	0,1	34,5	9,1
Norway*	17,9	74,4	-27	76,6
Switzerland*	3,2	-1,9	-22,5	-32,7
United Kingdom*	3,9	-2,8	-14,3	-
Montenegro*	-3,4	-3,3	-100,0	-
North Macedonia*	8,1	4,4	- 26,7	-22,1
Albania*	-2,8	-6,8	-23,5	-12,3
Serbia*	2,7	47,2	-33,0	-1,8
Turkey*	6,6	8,1	-24,4	-15,7

* країни що не є членами ЄС

Джерело: складено авторами на основі [7]

Таблиця 4

**Структурні та динамічні показники кількості ночей проведених туристами
у країнах Європейського регіону**

Регіони	Всього проведених ночей	Структура, у %		У % до аналогічного періоду	
		Резиденти	Не резиденти	Резиденти	Не резиденти
1	2	3	4	5	6
Vlaams Gewest	26 356 863	55,99	44,01	0,44	1,45
Praha	18 479 653	11,41	88,59	-0,4	1,48
Baden-Württemberg	48 937 527	75,46	24,54	5,16	3,53
Bayern	90 040 843	76,94	23,06	2,58	2,13
Oberbayern	41 378 778	67,89	32,11	3,6	4,42
Berlin	33 922 464	54,32	45,68	4,73	2,73
Hessen	30 078 589	73,03	26,97	3,55	1,01
Darmstadt	20 759 536	65,78	34,22	3,43	1,76
Mecklenburg-Vorpommern	30 880 385	96,43	3,57	12,07	3,42
Niedersachsen	40 137 164	90,07	9,93	2,97	2,45
Nordrhein-Westfalen	43 842 305	74,83	25,17	3,36	3,51
Köln	14 196 715	70,73	29,27	4,01	5,78
Rheinland-Pfalz	20 307 864	73,88	26,12	2,99	0,72
Sachsen	18 077 695	87,85	12,15	4,49	0,77
Schleswig-Holstein	32 423 542	93,17	6,83	4,84	4,84
Noreste (ES)	21 361 495	80,02	19,98	3,32	7,47
Comunidad de Madrid	28 975 266	45,37	54,63	0,61	8,72
Centro (ES)	20 713 731	82,49	17,51	2,64	3,76
Cataluña	84 140 872	33,0	67,0	1,45	3,57
Comunitat Valenciana	50 063 663	48,2	51,8	1,79	-0,52
Illes Balears	68 376 034	8,91	91,09	-1,37	-2,74
Sur (ES)	77 769 472	47,76	52,24	5,5	0,97
Andalucía	72 044 756	46,45	53,55	6,26	1,19
Canarias	96 113 149	12,76	87,24	5,4	-4,98
Île de France	84 665 344	48,04	51,96	5,44	-7,25
Grand Est	22 352 907	44,6	55,4	3,3	-2,1
Pays-de-la-Loire	24 472 565	86,48	13,52	3,09	-4,26
Bretagne	24 617 965	82,15	17,85	5,46	-4,79
Nouvelle-Aquitaine	55 041 165	77,1	22,9	2,2	-1,1:
Aquitaine	36 101 281	75,83	24,17	2,96	-0,94
Occitanie	54 905 412	76,4	23,6	1,6	-1,2
Languedoc-Roussillon	36 691 951	76,39	23,61	0,76	-0,46
Auvergne - Rhône-Alpes	58 352 539	73,58	26,42	2,73	-6,97
Rhône-Alpes	51 484 901	71,6	28,4	3,31	-3,85
Provence-Alpes-Côte d'Azur	54 623 288	66,92	33,08	-1,51	2,42
Jadranska Hrvatska	86 216 777	6,54	93,46	10,58	1,04
Nord-Ovest	74 073 394	48,1	51,9	1,39	1,53
Piemonte	14 889 951	56,09	43,91	-1,37	-1,43
Liguria	15 074 888	59,26	40,74	0,12	-1,91
Lombardia	40 482 939	40,09	59,91	3,62	3,41

Продовження Таблиці 4

1	2	3	4	5	6
Nord-Est	172 724 028	44,96	55,04	0,83	1,89
Provincia Autonoma di Bolzano	33 643 455	30,31	69,69	-1,08	2,16
Provincia Autonoma di Trento	18 431 051	58,29	41,71	0,58	2,85
Veneto	71 236 630	32,38	67,62	3,23	2,74
Friuli-Venezia Giulia	9 052 850	43,06	56,94	0,86	-0,06
Emilia-Romagna	40 360 042	73,71	26,29	-0,21	-2,08
Centro (IT)	103 366 580	47,8	52,2	4,7	2,37
Toscana	48 077 301	46,42	53,58	2,95	-0,7
Lazio	39 029 255	37,5	62,5	5,86	6,71
Sud	56 314 453	68,33	31,67	0,43	3,48
Campania	22 013 245	51,71	48,29	1,02	2
Isole	30 260 816	49,25	50,75	1,56	-1,28
Budapest	10 766 722	12,0	88,0	-5,62	4,86
Dunántúl	13 212 311	68,57	31,43	0,76	-0,19
Noord-Nederland	15 156 752	78,0	22,0	0,44	5,37
Oost-Nederland	22 482 051	81,19	18,81	2,4	13,75
Gelderland	13 028 152	83,51	26,49	5,39	19,88
West-Nederland	62 065 675	39,89	60,11	5,5	10,58
Noord-Holland	35 064 587	32,23	67,77	9,6	11,81
Zuid-Holland	12 575 228	49,75	50,25	1,74	7,92
Zeeland	11 110 345	43,49	56,51	2,05	9,03
Zuid-Nederland	23 738 092	70,99	29,01	5,26	7,82
Noord-Brabant	11 444 770	72,33	27,67	7,83	8,98
Limburg (NL)	12 293 322	69,74	30,26	2,9	6,85
Ostösterreich	26 556 770	36,95	63,05	2,11	6,88
Wien	16 817 937	17,83	82,17	1,43	7,23
Südösterreich	22 925 710	51,3	48,7	1,41	0,49
Kärnten	11 568 419	41,96	58,04	1,23	-0,59
Steiermark	11 357 291	60,81	39,19	1,53	2,17
Westösterreich	78 408 074	19,04	80,96	1,37	1,54
Salzburg	24 765 838	24,14	75,86	1,44	2,23
Tirol	38 871 383	9,41	90,59	0,29	0,8
Makroregion Północno-Zachodni	21 452 511	76,63	23,37	5,61	3,9
Zachodniopomorskie	16 084 732	74,88	25,22	6,41	5,36
Poludniowo-Zachodni (PL)	10 556 123	83,24	16,76	5,48	11,06
Área Metropolitana de Lisboa	20 156 849	25,34	74,66	5,89	6,52
Manner-Suomi	22 699 352	69,91	30,09	4,23	3,23
Östra Sverige	21 604 310	70,47	29,53	2,07	-0,2
Stockholm	15 256 827	64,32	35,68	9,22	-2,15
Istanbul	32 188 888	26,77	73,23	4,26	17,08
Ege	32 999 987	46,57	53,43	-6,56	22,12
Aydin, Denizli, Mugla (Denizli)	21 766 590	33,34	66,66	-16,21	21,03
Akdeniz	101 150 945	17,68	82,32	-9,77	17,49
Antalya, Isparta, Burdur	94 869 584	12,91	87,09	-14,81	17,54

Джерело: складено автором на основі [6]

Таблиця 5

**Динаміка структури кількості ночей проведених туристами-резидентами
(у % до аналогічного періоду минулого року)**

Реґіон	Країна	У % до аналогічного періоду
Tekirdag, Edirne, Kirklareli	Turkey	15,15
Prov. Namur	Belgium	10,52
Yugoiztochen	Bulgaria	11,98
Tübingen	Germany	12,43
Mecklenburg-Vorpommern	Germany	12,07
Região Autónoma dos Açores	Portugal	11,85
Dogu Karadeniz	Turkey	16,31
Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	Turkey	16,31
Erzurum, Erzincan, Bayburt	Turkey	18,02
Západné Slovensko	Slovensko	15,36
Stredné Slovensko	Slovensko	19,71
Východné Slovensko	Slovensko	20,24
Cyprus	Cyprus	10,44
Éire/Ireland	Ireland	-10,75
Northern and Western	Ireland	-15,82
Eastern and Midland	Ireland	-15,58
Ciudad de Ceuta	Spain	-9,06
Groningen	Netherlands	-7,39
Flevoland	Netherlands	-12,15
Aydin, Denizli, Mugla	Turkey	-16,21
Antalya, Isparta, Burdur	Turkey	-14,81

Джерело: складено авторами на основі [6]

Таблиця 6

**Динаміка структури кількості ночей проведених туристами не резидентами
(у % до аналогічного періоду минулого року)**

Реґіон	Країна	У % до аналогічного періоду
1	2	3
Prov. Namur	Belgium	28,61
Tübingen	Germany	19,47
Severozapaden	Bulgaria	25,42
Basilicata	Italy	15,17
Gelderland	Netherlands	19,88
Opolskie	Poland	17,97
Akdeniz	Turkey	17,49
Antalya, Isparta, Burdur	Turkey	17,54
Adana, Mersin	Turkey	18,91
Orta Anadolu	Turkey	45,94
Kirikkale, Aksaray, Nigde, Nevsehir, Kirsehir	Turkey	46,24
Kayseri, Sivas, Yozgat	Turkey	40,27

Продовження Таблиці 6

1	2	3
Bati Marmara	Turkey	36,94
Tekirdag, Edirne, Kirklareli	Turkey	47,96
Balikesir, Çanakkale	Turkey	32,58
Ege	Turkey	22,12
Izmir	Turkey	28,42
Aydin, Denizli, Mugla	Turkey	21,03
Konya, Karaman	Turkey	40,52
Sud – Muntenia	Romania	-14,69
Sud-Vest Oltenia	Romania	-11,74
Severoiztochen	Bulgaria	-5,9
Abruzzo	Italy	-8,57
Kassel	Germany	-4,52
Île de France	France	-7,25
Corse	France	-6,77
Auvergne	France	-6,97

Джерело: складено авторами на основі [6]

проведених туристами-резидентами є значно меншими аніж для туристів не резидентів. Також варто відмітити той факт, що на фоні загальних структурних змін показників кількості ночей проведених в закладах розміщення є низка країн, де такі зміни є не значними. До таких слід віднести Мальту, Норвегію, Кіпр, Ліхтенштейн. Такі географічні відмінності пояснюються декількома чинниками: по-перше, попри загальні карантинні обмеження в країнах Європейського регіону,

кожна з цих країн мала свої особливості та підходи до обмеження туристичних потоків; по-друге, існував значний туристичний попит серед туристів-резидентів, котрі є основними споживачами туристичних послуг; по-третє, деякі країни, зокрема Туреччина, проводила більш «м'яку» політику стосовно обмежень туристичних поїздок для туристів не резидентів, як наслідок у структурі ночей проведених туристами частка туристів не резидентів значно зросла.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Внучко С., Тимошенко Т. Covid-19 та соціальний діалог в туристичній галузі: практика ЄС та український реалії. URL: <http://eap-csf.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/covid-19-ta-sotsialniy-dialog-v-turistichniy-galuzi-praktika-yes-ta-ukrayinski-realiyi.pdf> (дата звернення: 21.06.2023)
2. Даниленко-Кульчицька В. А. Вплив пандемії covid-19 на туристичний ринок світу та України *Причорноморські економічні студії* Випуск 58-1. 2020. С. 120–124.
3. Кіш Г. В. Вплив пандемії COVID-19 на туристичну сферу *Економічні студії*. Випуск 2(32). 2021. С. 23–26.
4. Марценюк Л., Батмангліч К. Напрями зниження негативного впливу пандемії коронавірусу на туристичну сферу *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2020. № 3. С. 214–221.
5. Eurostat regional yearbook 2021 edition. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/13389103/KS-NA-21-001-EN-N.pdf/1358b0d3-a9fe-2869-53a0-37b59b413ddd?t=1631630029904industries-_economic_analysis (дата звернення: 14.05.2023).
6. Nights spent at tourist accommodation establishments – monthly data. Eurostat. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tour_occ_nin2c/default/table?lang=en (дата звернення: 25.05.2023).
7. Nights spent at tourist accommodation establishments by NUTS 2 regions. Eurostat. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tour_occ_ninat/default/table?lang=en (дата звернення: 03.06.2023).
8. Regions in Europe 2021 – statistics visualized. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/cache/digpub/region>. (дата звернення: 01.06.2023).

9. Sustainable development in the European Union Monitoring report on progress towards the SDGs in an EU context 2020 edition. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/11011074/KS-02-20-202-EN-N.pdf/334a8cfe-636a-bb8a-294a-73a052882f7f?t=1592994779000> (дата звернення: 27.05.2023).

10. Tourism in the EU – what a normal spring season looks like – before Covid-19. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php?title=Tourism_in_the_EU_-_what_a_normal_spring_season_looks_like_-_before_Covid-19&stable=1 (дата звернення: 20.05.2023).

11. Tourism in the EU – what a normal summer season looks like – before Covid-19. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Tourism_in_the_EU_-_what_a_normal_summer_season_looks_like_-_before_Covid-19&stable=1 (дата звернення: 06.06.2023).

12. Tourism industries – economic analysis. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Tourism_ (дата звернення: 25.05.2023).

13. Tourism statistics – annual results for the accommodation sector. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php?title=Tourism_statistics_-_annual_results_for_the_accommodation_sector (дата звернення: 25.05.2023).

REFERENCES:

1. Vnuchko S., Tymoshenko T. Covid-19 ta sotsialnyi dialoh v turystychnii haluzi: praktyka YeS ta ukrainskyi realii [Covid-19 and social dialogue in the tourism industry: EU practice and Ukrainian realities]. Available at: <http://eap-csf.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/covid-19-ta-sotsialnyy-dialog-v-turistichnyy-galuzi-praktika-yes-ta-ukrayinski-realiyi.pdf> (accessed June 21, 2023).

2. Danylenko-Kulchytska V. A. (2020) Vplyv pandemii COVID-19 na turystychnyi rynek svitu ta Ukrainy [The impact of the COVID-19 pandemic on the world's and Ukrainian tourist market]. *Prychornomorski ekonomichni studii – Black Sea economic studies*. Vol. 58-1, pp. 120–124.

3. Kish H. V. (2021) Vplyv pandemii covid-19 na turystychnu sferu [Impact of the covid-19 pandemic on the tourism industry]. *Ekonomichni studii – Economic studies*. Vol. 2(32), pp. 23–26.

4. Martseniuk L., Batmanhlich K. (2020) Napriamy znyzhennia nehatyvnoho vplyvu pandemii koronavirusu na turystychnu sferu [Directions for reducing the negative impact of the coronavirus pandemic on the tourism industry]. *Naukovyi visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnogo universytetu vnutrishnikh sprav – Scientific Bulletin of the Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs*. Vol. 3, pp. 214–221.

5. Eurostat regional yearbook 2021 edition. Available at: https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/13389103/KS-HA-21-001-EN-N.pdf/1358b0d3-a9fe-2869-53a0-37b59b413ddd?t=1631630029904.industries-economic_analysis (accessed May 14, 2023).

6. Nights spent at tourist accommodation establishments – monthly data. Eurostat. Available at: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tour_occ_nin2c/default/table?lang=en (accessed May 25, 2023).

7. Nights spent at tourist accommodation establishments by NUTS 2 regions. Eurostat. Available at: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tour_occ_ninat/default/table?lang=en (accessed June 03, 2023).

8. Regions in Europe 2021 – statistics visualized. Available at: <https://ec.europa.eu/eurostat/cache/digpub/region> (accessed June 01, 2023).

9. Sustainable development in the European Union Monitoring report on progress towards the SDGs in an EU context 2020 edition. Available at: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/11011074/KS-02-20-202-EN-N.pdf/334a8cfe-636a-bb8a-294a-73a052882f7f?t=1592994779000> (accessed May 27, 2023).

10. Tourism in the EU – what a normal spring season looks like – before COVID-19. Available at: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Tourism_in_the_EU__what_a_normal_spring_season_looks_like_-_before_Covid-19&stable=1 (accessed May 20, 2023).

11. Tourism in the EU – what a normal summer season looks like – before Covid-19. Available at: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Tourism_in_the_EU_-_what_a_normal_summer_season_looks_like_-_before_Covid-19&stable=1 (accessed June 06, 2023).

12. Tourism industries – economic analysis. Available at: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Tourism_ (accessed May 25, 2023).

13. Tourism statistics – annual results for the accommodation sector. Available at: https://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php?title=Tourism_statistics_-_annual_results_for_the_accommodation_sector (accessed May 25, 2023).